

БИЛТЕН

Број 1
јануари-февруари 2004

за меѓурелигиска соработка

Buletin për bashkëpunim ndërreligjioz • Bilteneo baš-o maškar konfesionalnikano jekhetano butikeripe • Dinlerasi iŝbirligji bølteni
Билтен за меѓурелигиску сарадњу • Simirida ti colaboratsii anamisa tuti religii
Bilten za meħureligisku saradnju • Bulletin for inter-religieuse cooperation

Да ги напојуваме жедните, не само со вода, туку и со знаење,
мир, вистина, правдина и љубов.

Мајка Тереза

За програмата Меѓурелигиска соработка во Македонија (ПРМ)

Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) е организација на граѓанското општество, чија цел е поттикнување, поддршка и развој на локални, регионални и меѓународни иницијативи за унапредување на одржливиот развој на човечките ресурси во Македонија и надвор од неа. Од оваа година МЦМС започна да ја спроведува програмата Меѓурелигиска соработка во Македонија (ПРМ). Целта на програмата е да се зголеми меѓусебното разбирање на црквите и верските заедници и разбирањето за нив кај македонската јавност. Целна група е целокупната јавност во Република Македонија. Конкретна целна група се членовите и активистите на сите верски заедници во Македонија, со фокус на студентите од образовните институции (теолошки средни училишта и факултети) како директни корисници. Во рамките на програмата Меѓурелигиска соработка во Македонија предвидени се повеќе активности: експозиција (излагање), градење на капацитетите и информирање. Во рамките на експозицијата (излагањето), планирани се повеќе активности како што се: размена на предавања, посети на теолошките образовни

институции, посети на верски објекти, денови на верските заедници, летен камп и посета на позитивни примери. За градење на капацитетите, планирани се следиве активности: техничка помош за теолошките факултети, обука за меѓуверски дијалог, обуки за раководење со проектен циклус/институционален развој и организациско јакнење, обука за англиски јазик и компјутери, како и работилници, семинари и состаноци. Во делот

информирање, предвидени за реализација се: билтен, адресар, меѓуверски календари, компаративни студии и инфоканцеларија. Финансиските средства за спроведување на оваа програма се обезбедени од Норвешката и Данската црквена помош.

За билтенот...

Согледувајќи ја потребата за поинтензивна комуникација и соработка на црквите и верските заедници и информирање на пошироката јавност за нивните активности, поттикнат од некои иницијативи во самите верски заедници (како на пример предавање на Богословскиот факултет од деканот на Факултетот за исламски науки и обратно), МЦМС ја изготви програмата Меѓурелигиска соработка во Македонија. Издавањето на билтенот за меѓурелигиска соработка е со цел да се подобри информираноста за активностите

на црквите и верските заедници во Македонија, особено активностите за меѓусебна соработка. Темите кои се опфатени во овој билтен се однесуваат на актуелни настани и активности на студентите од Богословскиот факултет и Факултетот за исламски науки, содржини за актуелните настани на црквите и верските заедници и други информации кои ќе бидат интересни како за членовите на црквите и верските заедници, така и за пошироката јавност.

▶ страна 2
**Македонска
Православна
Црква**

▶ страна 3
**Богословски
факултет
„Св. Климент
Охридски“**

▶ страна 4
**Исламска заед-
ница**

▶ страна 5
**Факултет за Ис-
ламски науки**

▶ страна 6
**Католичка црква
Еврејска заед-
ница**

▶ страна 7
**Евангелско-
методистичка
црква**

▶ страна 8
Инфо

Од историјата на Македонската Православна Црква

Христијанството во Македонија, па и пошироко на Балканот, прв го проповеда и проширува Светиот апостол Павле при своите мисионерски патувања, за што сведочат и Делата Апостолски. На тие негови патувања го придружуваат и апостолите Лука, Тимотеј, Сила и Тихик кои и самите независно од Светиот апостол Павле работат на христијанизација на овие простори. Низ Македонија проповеда и Светиот апостол Андреј

Првоповикан кој и го поставува Светиот апостол Урбан за прв епископ во Македонија. Светиот апостол Силуан бил првиот епископ во Солун, а Епафродит во Адрија или Адријакија (погранично место со Тракија). Што значи дека уште тогаш се поставени темели на организирана црква. Тука би спомнале и дека апостолите Аристарх и Секунд биле Солуњани, Епафродит бил од Филипи, а Гај од Добер (Дервија) кој се лоцира на каде меѓу Струмица и Валандово. Во тоа време Македонија била под римска власт, така што често ги менувала своите граници и својот етнички состав. Како резултат на христијанизацијата извршена во првите три века, веќе на почетокот на IV век Христијаните на просторот на Македонија имале организирана црква со црковна ерархија, чии епископи понатаму редовно учествуваат на помесните и вселенските собори.

Во V век на просторот низ цела територија на Македонија постојат повеќе митрополии и епископии, од кои попознати биле Солун, Скопје, Хераклеа, Баргала

и Стоби. Во тој период и низ цела територија на Македонија никнуваат многу ранохристијански базилики.

За време на владеењето на царот Јустинијан I (527-565), кој потекнувал од с. Таврисион, близу до денешното Скопје, бил изграден нов град наречен Јустинијана Прима, во близината на родното место на царот. Скупскиот митрополит бил издигнат на ниво на автокефален архиепископ. Кателијан бил првиот архиепископ на Архиепископијата Јустинијана Прима. Имало и други архиепископи, како што се: Бененат, Павле, Јован I, Леон, и последниот - Јован IX, кој во 680-681 година учествувал на Трулскиот Собор во Цариград.

Во VII век на територијата на Македонија е извршена словенска колонизација при што доаѓа до мешање на староседелците со Словените. Нивната христијанизација започнува во IX век, со делото и со животот на браќата Свети Методиј и Кирил, кои потекнувале од Солун. Тие ја составиле азбуката на словенскиот јазик и го превеле Светото Писмо и другите дела што биле потребни, за да можат црковните служби да се молитвословат на јазикот на кој зборувал народот. Нивното дело го продолжуваат Свети Климент и Свети Наум Охридски,

Свети Константин Брегалнички и нивните ученици кон крајот на IX и почетокот на X век.

Свети Климент го основал првиот Универзитет на Словените на овие простори, а Свети Наум го основал првиот словенски манастир на брегот на Охридското Езеро. Во втората половина на X век, во рамките на Самуиловата држава е организирана Охридската автокефална архиепископија, во достоинство на патријаршија, а подоцна, по паѓањето на Самуиловото Царство, повторно е сведена на степен на архиепископија и како таква постои цели осум века, сè до 1767 година кога е укината. Пред самиот крај на втората светска војна, во 1944 г., во селото Врановци е создаден Иницијативен одбор за организирање на Македонската православна црква. Во месец март 1945 година во Скопје е одржан првиот црковно-народен собор, на кој е донесена Резолуција за обновување на Охридската архиепископија, како Македонска православна црква.

МПЦ денес

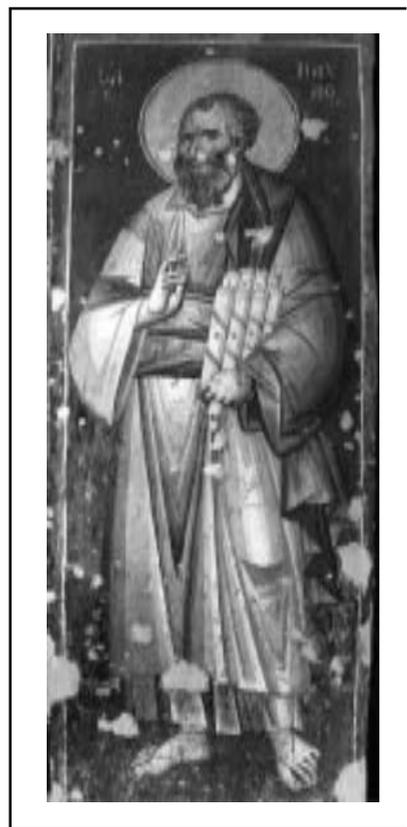
Денес, Македонската православна црква е возглавена од Неговото Блаженство, архиепископот охридски и македонски г.г. Стефан. Тој заседава со Светиот архиерејски синод на МПЦ. Територијата на Македонија е поделена на седум епархии во рамките на МПЦ.

Во епархиите на МПЦ активно служат околу 400 свештеници. Во околу дваесетина живи манастири на територијата на МПЦ во молитва и монашки подвиг го чуваат живото светоотечко предание над 100 монаси и монахињи.

Надвор од границите на Македонија во рамките на МПЦ влегуваат Американско-канадската епархија, Австралиско-новозеландската епархија возглавена од митрополитот г. Петар и Западноевропската епархија возглавена од митрополитот г. Горазд.

Продолжувајќи ја просветителската мисија на Охридската Светиклиментова школа, согласно современите текови на теолошките науки, во апостолски дух, Средното богословско училиште Св. Климент Охридски и Богословскиот факултет Св. Климент Охридски во рамките на МПЦ, секоја година обучуваат млади теолози, учители по веронаука и идни свештеници.

Подготвил:
Дејан Димитријевски

Македонска Православна Богословија Св. Климент Охридски, Скопје

На 26.09.1967 година Светиот Синод на Македонската

ословија, средно-образовен теолошки центар, од кој што ќе се изнедрова наставниот кадар за потребите на Црквата. Програмата за редовната настава беше утврдена на првиот наставнички совет одржан на 17.10.1967 година со благослов на тогашниот Дебарско-Кичевски Митрополит г. Методиј. На почетокот Богословијата беше сместена во манастирот „Горни Свети Илија“ во село Бањани во скопската околина. Ја започна редовната настава на 01.11.1967 година со 68 ученици од сите пет класови. Професорскиот колегиум беше составен од тројца редовни и шестмина вонредни професори, а првиот ректор на училиштето беше професорот Борис Бошковски.

Следната година училиштето е преместено во селото Драчево. Учебната година започна на 04.12.1968 година. Заради лошата состојба, зградата на училиштето е реновирана во 1973 година.

Во учебната 2001/2002 година училишната настава се одвиваше во конаците на ставропигијалниот манастир „Рождество на Пресвета Богородица“, во с. Калишта, Струга. Во истиот временски период се реновираше комплексот на Богословијата во Драчево, којашто прерасна во установа од современ тип. Беше изграден и нов параклис посветен на патронот на училиштето - Свети Климент Охридски. Школувањето трае пет години во услови на интернатски живот. Денот започнува со станување во 5 часот и 45 минути, по што следи утринска молитва и појадок. Потоа започнува редовната настава којашто продолжува со ручек и одржување на воннаставни активности. Следува вечерната молитва, две занимања за учење, вечера, гледање телевизиска програма и уште едно занимање. На крајот заедничка молитва пред спиење,

Православна Црква донесе одлука за отворање Православна Богословија во 22 часот подготовка за ноќен одмор.

Од воннаставните активности застапени се следните секции: богословска трибина, литературна секција, училишен хор, еколошка секција, хуманитарна секција, секција на Црвениот Крст и спортска секција. Со секциите раководат професори. Богословијата има училишна библиотека којашто располага со книжен фонд од 5.979 книги.

Од досега дипломираните богослови, значајно е да се спомене дека повеќемина се здобија со дипломи како дипломирани теолози на нашиот Богословски факултет или во странство. Има неколку магистри и доктори по теолошки науки. Радува и фактот дека од крилото на Богословијата имаме и двајца митрополити, Тимотеј и Стефан. Што се однесува до монаштвото во Македонија, чиешто возобновување е во тек, од учениците во Богословијата досега се замонашиле шестмина.

Подготвил:

Дејан Димитријевски

Православен Богословски Факултет Св. Климент Охридски, Скопје

Православниот Богословски Факултет е основан од Македонската Православна Црква во 1977 година и негов прв декан беше блаженоупокоениот Архиепископ Гаврил, најзаслужен за основањето на факултетот.

Сегашен декан на Факултетот е протоереј ставрофор отец д-р Јован Таковски. На Факултетот предаваат петнаесетина професори, кои што досега се истакнале во практиката со високостручна работа и со научни резултати. Факултетот очекува подмладок на наставниот кадар од асистенти што се на постдипломски студии во Букурешт, Белград, Велико Трново и Рим. Во периодот од 1982 до 2004 година дипломираше 150 студенти - теолози. Многумина од нив денес се професори во средното Богословско училиште или на факултетот, или вероучители во основните школи и при парохиските цркви. Носители на диплома од овој факултет се и тројца митрополити, членови на Светиот Архиепископски Синод на МПЦ (митрополитите Кирил, Агатагел и Наум), еден епископ - Отец Гаврил Светогороец, епископ Велички и повеќе монаси.

Православниот Богословски Факултет „Свети Климент Охридски“ во Скопје остварува соработка со Универзитетот во Скопје преку препраќање на наши теолози за стекнување со виши степени на други универзитети, потоа преку размена на професори и на друг план.

Врска со Богословските факултети (или институти) во Букурешт, Белград,

Велико Трново и Рим, на некој начин се и нашите постдипломци, односно докторанти. Факултетот издава Годишник - Зборник со научни трудови, додека студентите имаат свое студентско гласило - „Православен Благовесник“. Студентите своите активности ги изразуваат преку Студентското друштво, кое го организира издавањето на студентското гласило и студентската теолошка трибина. На Православниот Богословски Факултет во Скопје денес студираат повеќе од 250 студенти од кои што две третини се редовни.

Подготвил:

Дејан Димитријевски

Исламската заедница и нејзините институции

Исламската заедница во Република Македонија е независна организација, која дејствува како правен субјект базиран според исламските норми и правила, како и според законите коишто се на сила. Таа е продолжување на институцијата Шејхул Ислам, од постотоманскиот период кој трае повеќе од 100 години. Во овие краишта работела и дејствувала во различни форми, под различни владеења и системи, бранејќи го продолжувањето на исламот како од историски, така и од културен и верски аспект.

Исламската заедница своите цели и обврски ги спроведува врз основа на нејзиниот устав којшто е највисок акт на оваа институција кој определува норми за организирање на верскиот живот и ги определува обврските кон верниците и обратно. Во склоп

се залага за градење и одржување на исламските верски објекти, образовните и едукативните центри, како и научните, културните и хуманитарните институции.

Исламската заедница има свои тела, органи, институции, ресори и сектори, како што се: Институцијата на Ресул Улема, Меџлиси Шура, правно-финансиски Меџлис и муфтиниства. Во склоп на Меџлиси Шура дејствуваат шест сектори: верско-образовен, научно-културен, информативно-издавачки, правно-административен, финансиски и секторот за вакуф. Исто така дејствуваат и верски, културни и образовни институции, како што се: Средното исламско училиште „Медресата Иса Бег“, Библиотеката „Иса Бег“, Друштвото „Илмије“, Хуманитарната организација

„Ел хилал“ и Факултетот за исламски науки. Исламската заедница, со сите нејзини организациски единици, видно придонесува во афирмирањето на исламските вредности, како од верски, така и од културен аспект.

Исламската заедница е силна гаранција за чување и култивирање на верските, моралните и културните исламски вредности и се грижи за едукативниот, социјално-економскиот и научниот просперитет на своите членови на овие простори.

Подготвил: Ирсал Јакупи

на овој највисок нормативен акт, донесени се некои деловници, како што се: Правилник за работен однос; Правилник за организирање и систематизација на работите и обврските на вработените и др. Таа максимално

Средно исламско училиште „ИСА БЕГ МЕДРЕСА“ - Скопје

Средното Исламско училиште (СИУ) Иса бег Медреса е достоин продолжувач на вековната традиција на некогашната медреса што датира од втората половина на 15-тиот век (1469) кога Гази Иса Бег ја основа медресата со истото име, продолжувајќи ја традиција на неговиот татко, Исак Бег, кој ја изградил првата медреса на Балканот.

Вистински блесок на Медресата Иса Бег повторно ќе и биде вратен во 1936 година, кога ќе се реактивира и ќе се здобие со статус на средно училиште за подготвување имами, муал-лими, и други верски службеници. Во Медресата главно се изучувале верски предмети, како и арапскиот, турскиот, францускиот и бошњачкиот јазик, како и општа и национална историја, географија, математика, физика, хемија, логика, психологија и педагогија.

Во учебната 1939/40 год. во оваа медреса се школувале 145 ученици, а во учебната 1940/41 вкупниот број ученици бил 180. Покрај следењето на редовната настава, учениците следеле и слободни активности. Во 1939/40 постоеле следните групи: литературна, драмска и групата на феријалците. Постоел и мевлудски хор кој уживал значаен углед во Скопје, а и пошироко. Сета оваа богата дејност згаснала со избувнувањето на Втората светска војна (1941).

МЕДРЕСАТА ДЕНЕС

Идејата за изградба на медреса во Македонија се роди во 1978 година. Во 1979-та за прв пат се дискутираше и на Собранието на Исламската заедница во Македонија, при што се донесе одлука ова барање да биде проследено до највисоките претставници на Исламската Заедница. По многу напори беше добиена согласност за изградба на медреса и на 17 рамазан (2 август) 1980 година, во Кондово, во близина на Сарај, беше поставен камен-темелник на денешната медреса, додека на 15 октомври 1984 година свечено беа отворени вратите на оваа верска институција во Македонија. Така 15 октомври претставува патронен празник на училиштето.

Комплексот на медресата има зграда со осум училишни, два кабинета за јазици, кабинет за информатика, месџид, библиотека, читалница, кафетерија, скриптарница и административни канцеларии, додека зградата на интернатот и зградата на ресторанот се одвоени од училишната зграда. Интернатот има капацитет од 265 легла, а салата на ресторанот има капацитет за 150 ученици. Школувањето во медресата трае четири години и е бесплатно. Ученикот што ќе ги заврши успешно сите четири години и ќе го положи дипломскиот испит е способен да работи како имам,

ваиз и муал-лим, секаде каде што има потреба. Но, повеќето ученици се одлучуваат за понатамошно школување на познатите универзитети од арапскиот свет, во земјите во регионот и на Факултетот за исламски науки во Скопје. Медресата има статус на професионално средно училиште и подготвува кадар за потребите на Исламската заедница во Македонија. Право на запишување имаат сите ученици кои завршиле основно образование со одличен успех и кои го положиле приемниот испит. За време на четирите години, колку што трае школувањето

во медресата, се изучуваат 29 предмети, верски и општи. Освен редовната настава, учениците се обврзани да завршат и рамазанска пракса. Во текот на годината се организираат разни верски, културни и спортски активности. Најистакнати се хорот и мевлудот, како и литературната и драмската група кои со своите програми ги воодушевуваат луѓето (џематот) секаде каде што настапиле. Особено треба да се истакне празничната програма за бајрамски денови, како и други значајни датуми од исламската историја.

Зружението на учениците го објавува своето списание под наслов „ИКРЕ“, на чии страници со оригинални написи и преводи на албански, македонски, турски и бошњачки јазик учениците ги демонстрираат своите способности за негувањето на убавиот поетски збор.

Ваква е медресата Иса Бег. Иако најмлада од нејзините посестрини, со максимална работа и посветеност на целиот колектив, таа е гордост на муслиманското население на овие простори и искрите на светлината што излегуваат од оваа медреса ги грејат душите и срцата на сите верници.

Ваква нека биде секогаш!

ФАКУЛТЕТ ЗА ИСЛАМСКИ НАУКИ - СКОПЈЕ

Факултетот за исламски науки (ФИН) во Скопје е највисока образовна институција во склоп на Исламската заедница во Македонија. Камен-темелникот на Факултетот за исламски науки е поставен во месец февруари 1995 година, а зградата на факултетот е комплетирана во декември 1997 година. Истата година факултетот почна со редовната настава. Во првата година на факултетот предаваа 12 професори, од кои петмина со докторска титула. Денес бројот на професорите е многу поголем. Декан

на Факултетот за исламски науки е проф. д-р Исмаил Бардхи. Во оваа институција во моментот студираат над 100 студенти. Студентите кои дипломираат на овој факултет се здобиваат со титула професор по исламски науки. Поголемиот број од дипломираните студенти од овој факултет ги продолжуваат постдипломските студии на разни насоки. Некои од нив работат како вероучители во основните училишта или како имами во нивните родни места.

Што се однесува до активностите на студентите од ФИН, тие за време на месецот рамазан најмногу се ангажирани во џамиите како предавачи. Ова за нив е еден вид подготовка за нивната понатамошна работа. Исто така, тие соработуваат и со своите врсници и од другите факултети објаснувајќи им ги принципите на исламот.

Професорите од Факултетот за исламски науки во учебната година 2002/03 ја издадоа книгата со научни истражувања, на албански, македонски и англиски јазик. Истражувањата се од различни сфери на исламската вера. Тематиките во оваа книга и нивните автори се: „Светата војна во монотеистичките религии“ од д-р Исмаил Бардхи, „Почеток и развивање на науката за историјата на верите“ од м-р Кани Несими, „Психологија на верата како наука“ од м-р Муса Мусаи, „Слободата и политичките права на немуслиманските малцинства во исламската држава“ од Сулејман Реџеџи, „Опишување на суфиско-бекташијанските вредности во поезијата на Наим“ од м-р Метин Изети, „Another Approach Towards Certain 'Exported' Myths on Albanian Historiography Between Occident and Islam“ од Олси Јазеџи и др. Треба да се напомене и книгата на професорот доц. д-р Ахмет Шериф „Материјалната и социјална состојба на имамите во градот Скопје во 1844/45 година“, која е издадена на турски и албански јазик. За првпат на македонски јазик е преведен Возвишениот куран. Ова е дело на м-р

Католичката црква во Македонија

Католичката црква на македонските простори постои од самите почетоци на христијанството и Светото писмо, односно Делата апостолски ни говорат дека самиот Свети апостол Павле го проповедаше христијанството во Македонија. Поради тоа веќе во првите векови постоеше овде и редовна хиерархија. За тоа ни сведочи и учеството на скопскиот бискуп Дакус на Nikeјскиот собор (325 год.), заедно со некои други епископи.

Првите христијани, кои се сметаа како правоверни и како членови на општа црква, се нарекуваа со заедничко име католици „католикос“ – „општ, целосен“, а со текот на времето влезе и називот „ортодоксос“ – „правоверен“, кој се употребуваше во иста смисла како и „католикос“ сè до XI век. Разликата настанала поради политички причини.

Структурата на Католичката црква денес во Македонија се состои од две црковни единици, и тоа од:

Скопска бискупија (епархија) која ги опфаќа сите католици од Римскиот (западниот) обред, со седиште во Скопје.

Апостолски егзархат во Македонија за католиците од Византиски (источен) обред, со седиште во Струмица.

Јурисдикцијата на двете институции се простира на целата територија на Република Македонија во која живеат 1% верници католици од вкупното население во Р. Македонија, а засега имаат заедничка адреса во Скопје, ул. „Ристо Шишков“ 31.

Подготвил: Марјан Ристов

Еврејска заедница во РМ

Почитувани,

Дозволете ми да му искажам благодарност на МЦМС, како и на вработените во оваа реномирана и почитувана невладина организација, што ни овозможи да се организира и издава Билтен за меѓурелигиска соработка на просторите на нашата татковина, Република Македонија.

Ние, поколенијата на малубројните преживевани од Холокаустот, членови на Еврејската заедница, должни сме кон нашите претци и нашите деца да паметиме и да споменуваме што значи омраза, што значи војна – расна, верска, национална и друга нетрпеливост за да не се повтори никогаш и никому.

Нашата заедница живее, пулсира на овие простори во вековен соживот со сите народи и народности, со црквите и верските заедници, како заедничко благо на сите нас во Македонија. Уверени сме дека билтенот ќе биде слика и душа на животот на верските заедници, празниците кои се празнуваат, заедничките настани и активности, посетите и гостувањата на овие простори и пошироко, со што ќе ги збогатиме нашите сознанија еден за друг.

И на крајот, нека ова биде повик до сите добронамерни луѓе со свој придонес да го збогатат пишаниот збор на новото чедо „БИЛТЕН ЗА МЕЃУРЕЛИГИСКА СОРАБОТКА“.

ШАЛОМ

Претседател на ЕЗРМ

Краток осврт на историјата на методизмот во Македонија

Можеби голем број од луѓето, кои го слушаат терминот „протестанизам“, реагираат збунето. Некои се дури и непријателски расположени, обвинувајќи нè како секташи, нововерци. Се поставува прашањето: како протестанизмот дошол во Македонија и на балканските простори и кое е неговото значење.

За времето на Инквизицијата и индулгенциите многу нешта не биле во согласност со Библијата. Мартин Лутер бил калуѓер, кој читајќи ја Библијата, дошол до сознание дека треба да се изврши реформа во самата Католичка црква. Во 1517 година Мартин Лутер ги обелоденил тезите за реформа. Проповедането на чистото евангелие врз основа на Библијата, од страна на проф. Мартин Лутер, предизвикало големи протести, критики и омраза кај тогашните црковни власти. Движењето не било прифатено од црковните власти, па така, наместо во реформирано движење преминало во протестанизам. Движењето на реформата се вика Протестантизам и претставува општо име на повеќе правци и движења за реформи на тогашната црква. Основата на верата во реформираните цркви е Словото Божјо, имено Библијата.

Протестанизмот брзо ги преминува границите на Германија. Преку Џон Веслеј (1703-1791), англиски свештеник, реформацијата е пренесена на британско тло. Од овие реформатори настанале реформираните цркви.

Верните од Америка во 1820 година ги испратиле првите протестантски мисионери во Турската империја и тоа е почеток на ширењето на евангелието на балканските простори.

Во 1860 година настаната е првата протестантска црква во пиринскиот дел на Македонија. Затворите во Мала Азија, во Солун, во Цариград, биле масовно посетувани од мисионери, кои исклучиво зборувале за верата во Бога. Мисионерите нив ги застапувале пред турската власт, при што тие добивале помилувања. Враќајќи се во своите домови, затворениците ја кажувале радосната вест.

Првите мисионери во Струмица дошле во 1867 година. Првата протестантска црква во Македонија е отворена во 1882 година во Струмица. Набргу се отворени цркви и во Муртино, Моноспитово, Велуса, Колешино и др. Покрај науката за

верата во Бога, мисионерите ги опишувале луѓето воспоставувајќи основни училишта од 1 до 4 одделение.

Во 1871 година во Битола е отворено првото училиште за девојки. Таму работеле г-дин и г-ѓа Џени и г-дин и г-ѓа Бонд и други. Едни од многуте мисионери кои работеле во Македонија, посебно во струмичкиот реон, биле: д-р Хаус, д-р Хекел, д-р Купер, и добро познатата мисионерка мис Елена Стон, претставена во македонскиот играл филм „Мис Стон“.

По првата светска војна, во Кралството Југославија, ЕМЦ поминувала низ многу тежок период. Пана Темков, проповедник, неуморно работел и ја водел црквата во Струмица и околните села.

Владимир Даскалов, дипломиран професор на Колумбскиот универзитет во САД, работел во Самоков како професор. Во 1924 година станува проповедник во Радовиш, а потоа во Струмица. Прв организирал Екуменски духовен хор во Струмица. По ослободувањето тој го проповедал евангелието, но бил и професор по математика во Гимназијата „Јане Сандански“.

Во 1922 година Црквата го добила името Евангелско-методистичка црква (ЕМЦ). По Втората светска војна, ЕМЦ од Војводина и од Македонија биле една целина. Проповедниците Никола Арнаудов, Коста Карамазов, Крум Калајлиев, Цеко Цеков и многу други, се особено важни за тој период од работата на ЕМЦ.

По осамостојувањето во 1991 година создадени се нови структурни и организациски промени за да може Црквата да одговори на новите предизвици. ЕМЦ има околу 13 заедници во Македонија, мали групи и поголем број пријатели. Бројот околу 6000 верници. Седиштето ѝ е во Струмица.

ЕМЦ е интернационална црква, присутна во 150 земји. Има Светски совет на ЕМЦ. Бројот на верници на ЕМЦ е поголем од 76 милиони. Секоја петта

година се одржува светска конференција на ЕМЦ. Исто така, ЕМЦ е вклучена и во Екуменското движење и е членка на Светскиот совет на црквите во Женева. ЕМЦ никогаш не презела акции против други цркви, таа е секогаш отворена за соработка со други цркви и верски заедници. Денес ЕМЦ има добра соработка со Македонска Православна Црква,

Католичка црква, Исламска заедница и Еврејска заедница.

Подготвила: Милица Попризова

Билтенот за меѓурелигиска соработка, би го дообјаснил со зборовите на реформаторот Џон Веслеј: Светот е моја парохија, мојот црковен дистрикт, а тоа можам да го кажам преку љубовта Божја, која е во мене.

Тоа значи дека Божјата милост и сила делува врз сите луѓе без оглед на нивната личност или верска припадност. Под Божјото слово сме едно.

Да работиме, да Го објавуваме и прославуваме Божјото име преку излегувањето на Билтен за меѓурелигиска соработка.

Одговорен пастор
на Евангелско-методистичката
црква во Македонија

Михаил Цеков

Во 2003 година Управниот одбор на МЦМС одобри осум проекти од програмата за меѓурелигиска соработка (ПРМ): студиска посета на универзитетот во Тантур, бр. 03-10 ПРМ 101; размена на предавачи, бр. 03-10 ПРМ 102; посети на теолошките училишта, бр. 03-10 ПРМ 103; подготовка на теолошките факултети за програмата ПРМ, бр. 03-10 ПРМ 201; обуки за основни вештини (англиски јазик и компјутери), бр. 03-10 ПРМ 202; билтен за меѓуверска соработка, бр. 03-10 ПРМ 301; меѓуверски календари, бр. 03-10 ПРМ 302; и меѓуверски инфо и дијалог-центар, бр. 03-10 ПРМ 303.

Во јануари беше реализиран проектот меѓуверски календари. Публикувани се сидни, столни, џебни и постер-календари. Меѓуверските календари ги содржат празниците и постовите на црквите и верските заедници во Македонија.

Во месец март ќе започнат обуките за основни вештини (англиски јазик и компјутери) за студенти, членови и активисти на црквите и верските заедници. Овој месец се очекува и започнувањето на проектот „Размена на обучувачи (предавачи) на двата теолошки факултети“, како и проектот „Посети на теолошките факултети“.

Двомесечна информативна публикација Билтен за меѓурелигиска соработка

Издавач: Македонски центар за меѓународна соработка (МЦМС); Македонска православна црква (МПЦ), Исламска заедница во Р. Македонија (ИЗ), Католичка црква (КЦ), Еврејска заедница во Р. Македонија (ЕЗ), Евангелско-методистичка црква (ЕМЦ).

Издавачки совет: Александар Кржаловски (МЦМС), Ѓоко Ѓорѓески (МПЦ), Метин Изети (ИЗ), Дон Мато Јаковиќ (КЦ), Виктор Мизрахи (ЕЗ), Милица Попризова (ЕМЦ).

Главен и одговорен уредник: Александар Кржаловски

Лектура: Даниел Медароски

Дизајн: Кома,

тираж: 500 примероци

Печати: Боро графика

Финансирано од Норвешката и Данската црковна помош.

Рег бр. 02-161/2

1. Македонска православна црква
Бул. "Парт. одреди", 12, Скопје
2. Исламска заедница
Ул. "Чаирска" 52, Скопје,
3. Католичка црква
Ул. "Ристо Шишков" 31, Скопје,
4. Еврејска заедница во Р.М
Ул. "Борка Талески" 24, Скопје
5. Евангелско-Методистичка црква во Р.М.
Ул. „Дебарце“ 9, Скопје
6. Христијанска адвентистичка црква
7. Баптистичка црква
8. Јеховини сведоци
9. Исламска еренлерска тариканска верска заедница во Македонија
10. Сатја Саи центар
11. Ваишнавска верска заедница
12. Прахристијанска заедница-универзален живот
13. Бекташиска заедница во Р.М.
14. Евангелска црква Скопје
15. Христијанска црква
„Слово на надеж“
16. Црква Боја во Р.М.
17. Христијанска религиозна група Нова Надеж
18. Религиозна група христијанска црква Божји глас
19. Меѓународна црква Христос Скопје
20. Независна хрстова црква
21. Новоапостолска црква во Македонија
22. Евангелско-конгрешанска црква
23. Христијанска пентекосна црква

МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР ЗА
МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА
„Никола Паралунов“ бб, п. фах 55,
МК-1060 Скопје
тел.: 02/3065-381, факс: 02/3065-298
E-mail: mcms@mcms.org.mk